

VD18 14919737

Etlinger, Andreas Ernst

Commentatio Botanico-Medica De Salvia Quibus In Usum Praelectionum Academicarum Definitionibus Et Observationibus Illustratum Reddidit Prodromum Florae Leydensis Adriani Van Royen Medicinae Doctoris, Huius Et Botanices In Batava, Quae Leydae Est, Academia Professoris, Qui Plantas Erlangae 1777

Signatur: 4 Phyt. 97

Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen:

1. Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt.
2. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor.
3. Nennen Sie die Bayerische Staatsbibliothek als Eigentümerin der Vorlage.
4. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z. B. Urheberrechten, verantwortlich.

Usage Guidelines

Please observe the following usage guidelines:

1. The files are provided for personal, non-commercial purposes only.
2. Refrain from automated querying.
3. Attribute ownership of the original to the Bavarian State Library.
4. In using the files, it is your own responsibility to observe the rights of third parties, e. g. copyright regulations.

Phyt.

97

Phyt. 94.

Victoria naturalis. Regn. vegetabile. Monographia
classicum, gen. & species. 659.

Phyt. No. 94.

COMMENTATIO BOTANICO-MEDICA

DE

S A L V I A

A V C T O R E

ANDREA ERNESTO ETLINGERO

M E D. D O C T.

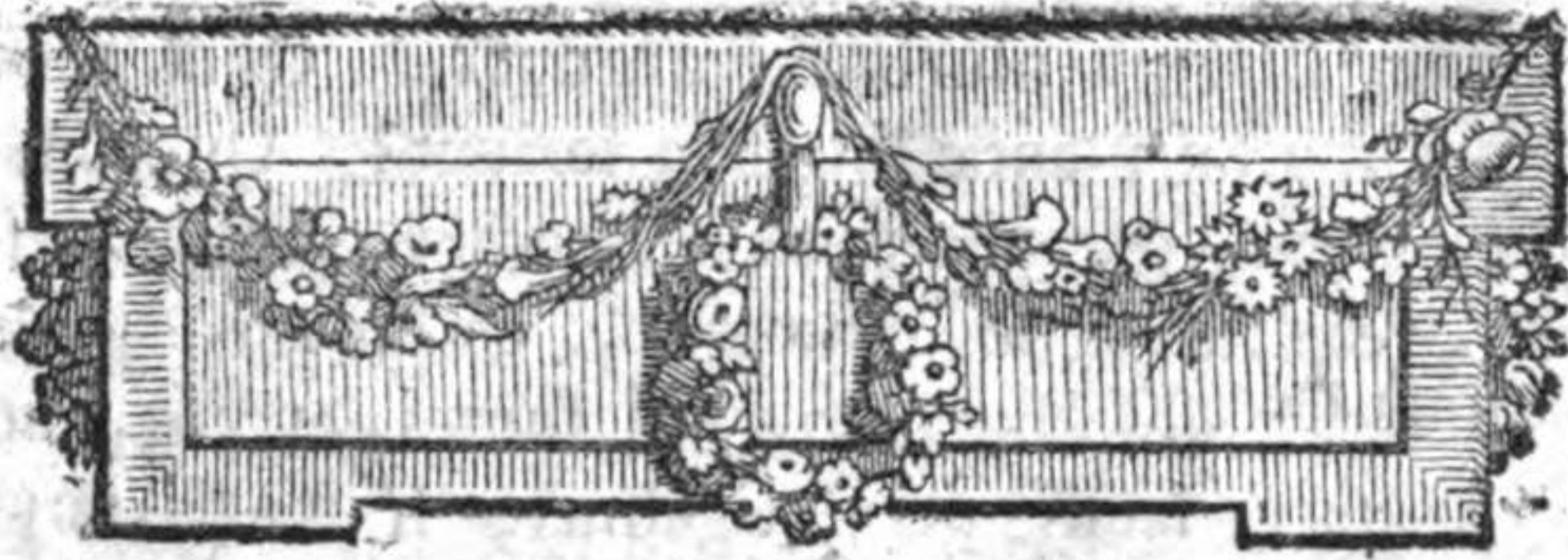
E R L A N G A E

TYPIS WOLFGANGI WALTHERI. MDCCLXXVII.

J.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

PROOEMIUM.

Si de ulla scientia, certe de historia naturali CICERONIS illud valet, quod adolescentiam alat, senectutem oblectet, secundas res ornet, adversis per fugium ac solatium præbeat, delectet domi, non impediatur foris, pernoctet nobiscum, peregrinetur, rusticetur. Præcipue in rei herbariæ studio utilitas cum jucunditate conjuncta manifeste cuius rerum intelligenti patent. Nullus terræ angulus adeo est abstrusus, quin curioso regni vegetabilis scrutatori non suavissimas modo, sed saluberrimas quoque observationes instituendi det occasionem. Quascunque terræ regiones peragramus, eas, siue continuo æstu torrentur, siue æterna glacie rigent, siue temperati cœli clementia foventur, inenarrabili stirpium copia et varietate abundare videmus. Quid amœnius, quid dulcius est spectaculo, quod tot florum species in campis, pratis, silvis, montibus, ipsisque adeo alpibus, innumeris pulcherrimisque coloribus superbientes, oculis exhibent? Quid gratius

XXXXVI

Braetææ cordatæ, acuminatæ, tomentosæ, minus tamen, quam folia. Calyces lanati: labio superiore tridentato (medio brevior) inferiore bifido, utroque mucronato. Corolla purpureo-violacea. Labium superius falcatum, apice emarginatum, inferioris laciniaë laterales longæ. Stamina labio superiore longiora. Semina e rotundis angulata, fusca.

45. *S. ceratophylloides* foliis pinnatifidis rugosis villosis, caule paniculato ramosissimo. LINN. *mant.* p. 26.

Salvia Merjamie? FORSKOL. *fl. arab.* p. 10. n. 29.

Salvia. ARDVIN. *spec. 2.* p. 12. f. 2.

Habitat in Sicilia, Aegypto. FORSKOL.

Caulis erectus, villosus, paniculatus, ramosissimus. Folia petiolata, pinnatifida, rugosa, villosa, laciniis plerisque oppositis, laciniatis, obtusis, margine subcartilagineo. Braetææ sessiles, cordatæ, acutæ, pilis longis albis ciliatæ, calyce breviores. Racemi breves, obtusi, e verticillis densis, pilosis conflati. Calyx pilosus, præcipue ad basin; labium superius magnum, tridentatum, dente medio parvo; labii inferioris dentes rigidi. Corolla parva. — Convenit quidem cum *S. ceratophylla* ratione figuræ foliorum; sed folia viridia, non tomentosa, evidentius petiolata, pili verticillorum recti, exstantes, satis hanc distinguunt, cum *S. ceratophylla* obducta sit lana varie crispa et intricata.

46. *S. Barrelieri* foliis hastato-lanceolatis inæqualibus ferratis, caule folioso erecto.

Horminum silvestre majus, hastato folio, floré cæsis hispido. BARREL. *obs.* 236. *ic.* 186.

Horminum majus hastato sive lapathi unctuosi foliis. MORIS. *hist.* 3. p. 393.

Sclarea folio triangulari, dentato. TOURN. *inst.* 180.

Ha-

Habitat in Hispania. BARRELIER.

Caulis erectus, bi- s. tricubitalis. Folia hastato-septemlobata, lobo medio producto lanceolato, inæqualiter serrata, acuta, hirsuta, petiolata. Verticilli in racemos digesti. Bractæe parvæ, ovatæ, ciliatæ, acutæ. Verticilli sexflori. Calyx villosus, labio superiori tridentato, inferiore bifido. Corollæ tubus brevis, labium superius falcatum, erectum, emarginatum, magnum; inferius breve, lacinia media deflexa. Stamina longitudine labii superioris. Stylus galea longior. Semina rotunda, fusca. — Species obscura, a solo BARRELIERO visa.

47. *S. nutans* foliis cordatis obsolete quinquelobis eros, caule subrotundo, racemis nutantibus.

Salvia nutans. LINN. *spec. plant.* p. 39.

Salvia foliis cordatis, obtuse crenatis, spicis florum nutantibus. KRASCHENINNIKOW *in nov. comment. Petrop.* I. p. 378. t. 14.

Salvia caule nudo, spica florente pendula. HALLER *in comment. Gœtting.* I. p. 210. t. 11. bon.

Habitat in imperio Rutheno in collibus apricis, in quas montes Vralenses meridiem versus desinunt. Perennis.

Caulis erectus, obtusus, pubescens, ad radicem et inferne foliosus, supra aphyllus, ramosus. Foliorum caulinarum duo paria; hæc cordata, ita tamen ut alter sinus paullo inferior sit altero, obsolete quinquangula, margine erosa, acuta, supra saturate viridia, infra pallida, subtomentosa, petiolata: petiolis pubescentibus, in infimis foliis longissimis. Racemi plures laterales, terminalisque, longi, apice nutantes. Verticilli sexflori vel decemflori. Bractæe cordatæ, nervosæ, acuminatæ. Calyx striatus, compressus; labio superiore brevior, minute tridentato; inferiore bifido, acuto. Corolla saturate cœrulea. Tubus calyce paullo longior; labium superius erectum, compressum, emarginatum, punctis albis conspersum; infe-